

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. marts 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Nina Lentz
Sagsnr.: 2020-0037-0078
Dok.: 1443009

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 9 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. marts 2020. Spørgsmålet er stillet af Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 9 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157):

”Vil ministeren redegøre for, om en ubetinget fængselsstraf for tyveri af håndsprit fra en lægepraksis eller et hospital til en værdi af 200 kr. (som nævnt i et eksempel i lovforslagets bemærkninger) vil stemme overens med de proportionalitetskrav, der gælder i dansk lovgivning, i de internationale konventioner, Danmark har tilsluttet sig, og i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis?”

Svar:

1. Udbruddet af covid-19 har desværre medført nye former for kriminalitet, der baserer sig på den frygt og usikkerhed, som fremkosten af covid-19 har bragt med sig. Det er regeringens opfattelse, at der er behov for, at der sættes markant ind over for de individer, der udnytter den alvorlige og ekstraordinære situation, som Danmark befinder sig i, for egen vindings skyld.

Regeringen foreslår derfor med lovforslaget, at straffen kan forhøjes med indtil det dobbelte for en række overtrædelser af straffeloven, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Endvidere foreslås det, at strafniveauet skærpes yderligere, således at det bliver fire gange så højt som det gældende strafniveau, hvis en af de omfattede lovovertrædelser har fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien. Der lægges med lovforslaget ligeledes op til at skærpe niveauet tilsvarende for tillæggsbøder for de førnævnte lovovertrædelser, der vedrører hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien.

Følgende overtrædelser af straffeloven foreslås omfattet: overtrædelse af lovens § 119 (vold og trusler mod personer i offentlig tjeneste), § 161 (falsk erklæring på tro og love), § 163 (urigtig erklæring til det offentlige), § 171 (dokumentfalsk), § 263 a (udbredelse af adgangsmidler til datasystem), § 276 (tyveri), § 276 a (indbrudstyveri), § 278 (underslæb), §§ 279 og 300 a (hhv forsætligt og groft uagtsomt bedrageri), § 279 a (databledrageri), § 280 (mandatsvig), § 281 (afpresning), § 282 (åger), § 283 (skyldnersvig), § 288 (røveri), §§ 289 og 289 a (hhv. svig og særligt grov svig med offentlige

midler), §§ 290 og 303 (hhv. forsætligt og groft uagtsomt hæleri), § 290 a (hvidvask), § 293 (brugstyveri) og § 301 (uberettiget anvendelse af betalingsoplysninger).

Det foreslås desuden, at det ved fastsættelse af straffen for andre lovovertrædelser i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Fastsættelsen af straffen i en konkret straffesag vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

2. Spørgsmål om straffastsættelse falder i udgangspunktet uden for Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMKR) anvendelsesområde. Længden af en frihedsstraf kan dog i helt ekstraordinære tilfælde – hvor straffen er groft uforholdsmæssig (”grossly disproportionate”) – rejse spørgsmål i forhold til EMRK artikel 3 om forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Menneskerettighedsdomstolen har udtalt, at det kun er i sjældne og særlige situationer (”rare and unique occasions”), at en idømt straf vil opfylde dette kriterium, jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 9. juli 2013 i sagen Vinter m.fl. mod Storbritannien, pr. 102.

Det er Justitsministeriets vurdering, at de foreslåede strafskærpelser ikke rejser spørgsmål i forhold til EMRK artikel 3.

I den forbindelse bemærkes det, at de foreslåede strafskærpelser skal ses i lyset af den helt ekstraordinære og alvorlige situation, som covid-19-epidemien har medført i Danmark.